

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
УКРАЇНЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра військово-профілактичної медицини
(назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Начальник кафедри

П-К М/С

А.КОЖОКАРУ

« 28 »

20 20 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНФЕКЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ

(назва навчальної дисципліни)

для лікарів за спеціалізацією «Загальна практика – сімейна медицина» (для
СВ,ПС, ВМС)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський)

вид дисципліни професійно-спеціальна підготовка вибору слухача
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

ЗМІСТ

1. Опис курсу.
2. Мета викладання дисципліни
3. Завдання вивчення дисципліни
4. Очікувані результати (компетентності)
5. Пререквізити
6. Тривалість курсу
7. Інформація про викладача
8. Методи викладання
9. Політика курсу
10. Форма контролю знань
11. Шкала оцінок
12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)
13. Питання до заліку.
14. Рекомендована література
15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни
16. Глосарій

1. Опис курсу та Веб-сайт його розміщення;

Навчальна дисципліна «Інфекційний контроль» належить до циклу дисциплін професійно-спеціальної підготовки вибору слухача, викладається у другому півріччі 1-ого року навчання за освітньо-кваліфікаційний рівнем: магістр медицини; спеціальність: 222 «Медицина»; спеціалізація: загальна практика – сімейна медицина.

Інфекційний контроль як навчальна дисципліна базується на знаннях з гігієни та екології, епідеміології, основ медичного забезпечення військ, безпеки життєдіяльності і закладає основи теоретичних знань та практичних навичок з організаційних, загальних та окремих питань епідеміології та гігієни, санітарного нагляду і медичного контролю в обсязі необхідному для виконання функціональних обов'язків у мирний та у воєнний час.

Знання інфекційного контролю для лікарів необхідне для попередження появи та поширенню в закладах охорони здоров'я інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

Режим доступу до курсу на Навчальному порталі Української військово-медичної академії УВМА:

<https://mcdl.mil.gov.ua/course/view.php?id=375>

2. Мета викладання дисципліни

Головною **метою** викладання навчальної дисципліни “Інфекційний контроль” є: поглибити знання щодо запобігання появі та поширенню в закладах охорони здоров'я інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги та мікроорганізмів із антимікробною резистентністю, набуття практичних навичок з організації та проведення санітарно-гігієнічних заходів в мирний та воєнний час в об'ємі, необхідному для виконання службових обов'язків за призначенням, в тому числі для запобігання, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків, а також в умовах проведення антитерористичної операції (АТО) / операції об'єднаних сил (ООС).

3. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями навчальної дисципліни є:

- закладення теоретичних основ інфекційного контролю (термінологія, нормативно-методичне забезпечення застосування профілактичних заходів) та відпрацювання практичних навичок щодо профілактики захворювань

інфекційного походження у відповідності до основ чинного законодавства України;

- впровадження форм та методів організації і проведення санітарного нагляду військових частин (з'єднань) у різних умовах їх навчально-бойової діяльності;

- розроблення профілактичних заходів з попередження негативного впливу на особовий склад у всіх видах та родах військ шкідливих чинників навколишнього середовища військових об'єктів – фізичних, хімічних, біологічних, а також психогенних і соціальних.

4. Очікувані результати (компетентності)

4.1. Після вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

- зміст, об'єм та порядок проведення протиепідемічних та санітарно-гігієнічних заходів, які покладаються на медичну службу в мирний та воєнний час, з урахуванням досвіду проведення АТО/ООС;

- статистичні та лабораторні методи, здійснювати епідеміологічний аналіз інфекційної захворюваності населення;

- чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я;

- організацію роботи закладів охорони здоров'я

- чинники, що визначають особливості епідеміології та сприяють виникненню ІПМД;

- епідеміологічні особливості ІПМД у різного профілю стаціонарах закладів охорони здоров'я;

- порядок визначення складу комісії з інфекційного контролю;

- порядок моніторингу забезпечення вимог санітарно-гігієнічних та протиепідемічних норм та правил, спрямованих на профілактику післяопераційних інфекцій, у процесі проведення відомчого контролю в ЗОЗ.

- вимоги до системи інформаційного забезпечення ефективності протиепідемічних заходів;

- критерії оцінки якості впровадженого інфекційного контролю;

- правила впровадження системи мікробіологічного моніторингу поширення у закладах охорони здоров'я стійких до дії антимікробних препаратів збудників інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги;

- правила асептики та антисептики;

- принципи раціонального призначення АМП в стаціонарі:

- показники якості антимікробної терапії і оцінка ефективності реалізації програми адміністрування антимікробних препаратів

- нормативні документи щодо звітних форм та медичної документації

4.2. Після вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

В умовах ЗОЗ, його підрозділу за стандартними методиками: визначати негативні фактори навколишнього середовища на підставі отриманих даних шляхом співставлення з існуючими нормативами та стандартами;

зібрати та оцінити отриману інформацію для подальшого опрацювання та визначення діагнозу, в тому числі підозрілого, ймовірного та підтвердженого випадку інфекційного захворювання

аналізувати стан здоров'я певного контингенту на підставі офіційних даних шляхом співставлення зі середньостатистичними показниками; визначати наявність зв'язку між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту на підставі даних про них;

оцінювати інформацію щодо діагнозу в умовах закладу охорони здоров'я, його підрозділу, застосовуючи стандартну процедуру

розробляти профілактичні заходи на підставі даних про зв'язок між станом навколишнього середовища та станом здоров'я певного контингенту.

оцінювати якість та ефективність роботи комісії з інфекційного контролю.

Кінцевою метою вивчення дисципліни є набуття слухачами практичних навичок по загальним, окремим та організаційним питанням інфекційного контролю в об'ємі, необхідному слухачам для виконання функціональних обов'язків у відповідності з призначенням у мирний та воєнний час з урахуванням досвіду АТО/ООС, на період надзвичайних ситуацій і катастроф.

Зазначені практичні навички формуються на кожному практичному і семінарському занятті під керівництвом викладача.

4.3. Загальні компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

4.3.1. Загальні компетентності (ЗК)

ЗК-3 Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням

4.3.2. Спеціальні (фахові) компетентності за спеціалізацією (СК) – з врахуванням рекомендацій Всесвітньої організації сімейних лікарів.

СК-5 Здатність до орієнтації на громаду та узгодження з наявними ресурсами медико-санітарних потреб окремих пацієнтів і медико-санітарних потреб суспільства, в якому вони живуть

4.3.3. Військово-спеціальні компетентності за спеціалізацією (СКв)

СКв-1 Здатність до організації планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

СКв-2 Здатність планувати і здійснювати санітарні, гігієнічні та протиепідемічні заходи в межах військової частини та у польових умовах у мирний та воєнний час

СКв-6 Здатність організовувати планування медичного забезпечення військової частини, здійснювати переміщення і розгортання медичного підрозділу та організувати роботу з прийому, медичного сортування, надання

медичної допомоги, лікування і підготовки до евакуації поранених і хворих у бойових умовах

4.4. Запланований результат навчання:

4.4.1. Загальна підготовка

РНз-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-83датність організовувати тилове та медичне забезпечення військ (сил) в операціях (бойових діях)

4.4.2. Військово-спеціальна підготовка за спеціалізацією

РНс-1 Вміти ефективно організувати роботу в закладі первинної медичної допомоги, з урахуванням нормативної бази та правових аспектів діяльності лікаря загальної практики-сімейного лікаря, роботу в команді, дбати про безперервний професійний розвиток.

4.4.3. Військово-спеціальна підготовка за спеціалізацією

РНв-1 Організовувати планування заходів медичної служби та здійснення обліку і звітності у військово-медичних підрозділах у мирний та воєнний час

РНв-2 Планувати і здійснювати санітарні, гігієнічні та протиепідемічні заходи в межах військової частини та у польових умовах у мирний та воєнний час

РНв-6 Вміти планувати медичне забезпечення військової частини, здійснювати переміщення і розгортання медичного підрозділу та організувати роботу з прийому, медичного сортування, надання медичної допомоги, лікування і підготовки до евакуації поранених і хворих у бойових умовах

5. Пререквізити

Вміння працювати на ПЕОМ, здійснювати пошук інформації у глобальній мережі Інтернет, використовувати сучасні інформаційні технології.

«Інфекційний контроль» як навчальна дисципліна ґрунтується на вивченні слухачами УВМА таких дисциплін як: епідеміологія, загальна тактика, організація медичного забезпечення військ, управління повсякденною діяльністю медичної служби й інтегрується з цими дисциплінами.

6. Тривалість курсу

Обсяг дисципліни: 2 кредита ECTS 60 годин.

Лекцій: 8 годин.

Групові заняття: 8 годин.

Практичних занять: 22 годин.

Форма контролю: модульний контроль, залік.

Теми що розглядаються:

Кредитний модуль 1.

Змістовний модуль 1. Загальні питання інфекційного контролю. Організація та проведення інфекційного контролю у військах.

Тема 1. Загальні питання інфекційного контролю в Україні.

Тема 2. Контроль за повітряно-крапельними, парентеральними та контактними інфекціями..

Тема 3. Епідеміологічний нагляд за інфекціями, пов'язаними з наданням медичної допомоги.

Тема 4. Гігієна рук та засоби індивідуального захисту.

Тема 5. Принципи знезараження, дезінфекції, стерилізації. Медичні відходи.

7. Інформація про викладача

Викладач	Хижняк Микола Іванович
Вчений ступінь	доктор медичних наук
Посада	професор кафедри
Наукові інтереси	Гігієна, соціальна медицина
Контактний телефон викладача	0674025094
E-mail викладача	-

8. Методи викладання

денна форма навчання:

- фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;
- індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи:

- пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;

- репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача.

– проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачем способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення.

- частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо прогнозування соціально-педагогічних ситуацій у військовому колективі, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач.

- винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку.

9. Політика курсу

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття.
- у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних, практичних та семінарських заняттях;
- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки «незадовільно»;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає «0» балів.
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Види контролю:

- поточний контроль базових знань;
- самоконтроль
- підсумковий (залік з кредитного модулю).

Методи оцінювання результатів навчання

1. Індивідуальне усне опитування.
2. Тестовий контроль.
3. Вирішення типових практичних завдань.
4. Письмовий теоретичний контроль.
5. Індивідуальний контроль практичних дій та отриманих результатів

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях;

Методи модульного контролю: письмовий експрес контроль, контрольне завдання;

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: залік.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки слухачів включає:

- вхідний контроль;
- поточний контроль;
- самоконтроль;
- підсумковий контроль (залік).

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Вхідний контроль – проводиться для визначення базового рівня знань слухачів на початку вивчення дисципліни.

Поточний контроль – проводиться науково-педагогічними (педагогічними) працівниками на всіх видах навчальних занять у формі

усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки) під час виступів слухачів при обговоренні питань на семінарських і практичних заняттях, у формі комп'ютерного тестування, а також індивідуальних завдань, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю є основною інформацією під час проведення диференційованого заліку (модульного контролю) і враховуються науково-педагогічним (педагогічним) працівником при визначенні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять за 4-бальною шкалою.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни.

З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю.

Підсумковий контроль (диференційований залік) це контроль знань, вмінь, навичок слухачів після вивчення логічно завершеної частини (змістового модуля) програми навчальної дисципліни. Підсумковий контроль може проводитися у формі усного опитування, контрольної роботи, тестування тощо.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованого заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу (в ході останнього навчального заняття наприкінці вивчення блоку змістового модулю протягом 90 хвилин) та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю слухач не може бути звільненим від підсумкового контролю.

Слухач, який на підсумковому контролі отримав оцінку “незадовільно”, повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку. Слухач не може повторно складати підсумковий контроль з метою підвищення оцінки.

У разі порушення слухачем встановленого порядку здійснення контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього слухача від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Слухачам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Відмова слухача від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь.

Форма проведення заліку (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура контрольних завдань та критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу.

Оцінювання результатів підсумкового контролю навчальних досягнень слухачів здійснюється за 100-бальною шкалою, за шкалою ЄКТС та національною шкалою.

11. Шкала оцінок

Розрахунок шкали рейтингової оцінки (в балах) кредитного модуля – рейтингова оцінка (в балах) за дисципліну складається з суми всіх отриманих балів, але не більше 100.

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни складається з балів, що він отримує за:

1. Відповіді на заняттях;
2. Виконання практичних вправ та нормативів;
3. Відповідь на заліку;
4. Штрафні та заохочувальні бали.

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання:

Оцінювання на змістовому модулі (семінари).

Ваговий бал за одну відповідь дорівнює – вазі теми у дисципліні:

– повна та обґрунтована відповідь на запитання – максимально можлива кількість балів;

– повна відповідь на запитання – середня кількість балів;

– неповна відповідь на запитання – мінімальна кількість балів;

– відсутня відповідь на запитання – 0.

Робота на практичних заняттях.

Ваговий бал за одну відповідь дорівнює – вазі теми у дисципліні:

– повне та самостійне виконання практичного завдання – максимально можлива кількість балів;

– неповне, але самостійне виконання практичного завдання – середня кількість балів;

– виконання практичного завдання за допомогою викладача – мінімальна кількість балів;

– слухач не здатний виконати практичне завдання навіть за допомогою викладача – 0.

Залік.

Максимальна кількість балів за залік дорівнює: 40 балів:

– правильно та повністю виконані всі завдання контрольної роботи: 35-40 балів;

– частково виконані завдання контрольної роботи: 20-34 бали;

– завдання контрольної роботи виконані з помилками: 5-19 балів;

– завдання контрольної роботи не виконані: 0 балів.

Штрафні та заохочувальні бали.

Сума штрафних, так і заохочувальних балів не має перевищувати: 10 балів:

- активна участь в роботі на практичних та групових заняттях: + 1 бал;
- виконання завдань з удосконаленням методичних та дидактичних матеріалів з дисципліни: +1 - +3 бали;
- відсутність на практичному занятті без поважної причини: – 1 бал;
- відсутність на контрольній роботі без поважної причини: – 5 балів.

Розрахунок шкали рейтингової оцінки (у балах) кредитного модуля – рейтингова оцінка (у балах) за дисципліну складається з суми всіх отриманих балів, але не більше 100.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля переводиться згідно з таблицею. Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Значення R	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
75 – 81	C	
66 – 74	D	задовільно
60 – 65	E	
47 – 59	FX	незадовільно
1 – 46	F	

Отримані результати вносять до відомості обліку успішності.

12. Структура та розподіл навчального часу з тем і видів навчальних занять з навчальної дисципліни «Інфекційний контроль»

№ з/п	Види навчальних занять, індивідуальні завдання та їх номери, контрольні заходи	Кількість годин	Із них		Самостійна робота	Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення
			Навчальні заняття	Самостійна робота			
1	2	3	4	5	6	7	8
Кредитний модуль 1. Семестр 1							
Змістовний модуль 1. Загальні питання інфекційного контролю. Організація та проведення інфекційного контролю у військових частинах (закладах, установах), медичних підрозділах та закладах охорони здоров'я ЗС України.							
Тема 1. Загальні питання інфекційного контролю							
1	Лекція	2	2		1. Визначення поняття «інфекційний контроль». Основні компоненти. 2. Нормативне врегулювання інфекційного контролю. 3. Аналіз причин виникнення інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги; епідрозслідування кожного випадку ПІНД	Презентація лекції, Infocus	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
2	Семінарське заняття		2		1. Адміністративний компонент інфекційного контролю. Розробка документації по інфекційному контролю. Структура СОП. 2. Інженерний компонент інфекційного контролю. Вентиляція, раціональне застосування УФ випромінювання. 3. Персональний компонент інфекційного контролю.	Методичні розробки з аудиторних занять	3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
3	Практичне заняття		2		1. Адміністративний компонент інфекційного контролю. Розробка документації по інфекційному контролю. Структура СОП. 2. Інженерний компонент	Методичні розробки з аудиторних занять	3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18

					інфекційного контролю. Вентиляція, раціональне застосування УФ випромінювання. 3. Персональний компонент інфекційного контролю.		
4	Самостійна робота			4	1.Визначення поняття «інфекційний контроль». Основні компоненти. 2.Нормативне врегулювання інфекційного контролю.	Методичні розробки з самостійної роботи	3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18
Тема 2. Контроль за повітряно-крапельними, парентеральними та контактними інфекціями							
5	Практичне заняття		4		1. Система санітарно-гігієнічних заходів з попередження виникнення та розповсюдження ПНД 2. Інфекційний контроль за повітряно-крапельними інфекціями. Епідеміологічні відмінності між повітряним та крапельним механізмом передачі. 3. Використання респіратор/маски. Показання. Техніка одягання та утилізації. 4. Інфекційний контроль за парентеральними інфекціями. 5. Інфекційний контроль за контактними інфекціями.	Методичні розробки з аудиторних занять	7, 8, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 23
6	Самостійна робота			4	1. Функції Комісії з інфекційного контролю 2. Критерії якості роботи комісії з інфекційного контролю	Методичні розробки з самостійної роботи	7, 8, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 23
Тема 3. Епідеміологічний нагляд за інфекціями, пов'язаними з наданням медичної допомоги							
7	Лекція		2		1. Порядок здійснення епідеміологічного нагляду та ведення обліку інфекційних хвороб, пов'язаних з наданням медичної допомоги	Презентація лекції, Infocus	3, 9, 10, 19, 20

8	Семінарське заняття		2		1.Організаційні засади призначення і використання антимікробних препаратів 2. Контроль за небажаними реакціями при використанні антимікробних препаратів	Методичні розробки з аудиторних занять	3, 9, 10, 19, 20
9	Практичне заняття		4		1. Епідеміологічні особливості ІПНМД 2. Функцій епідеміологічного нагляду на національному, регіональному рівнях та закладах охорони здоров'я	Методичні розробки з аудиторних занять	3, 9, 10, 19, 20
10	Самостійна робота			4	1.Організаційні засади призначення і використання антимікробних препаратів 2. Контроль за небажаними реакціями при використанні антимікробних препаратів	Методичні розробки з самостійної роботи	3, 9, 10, 19, 20
Тема 4. Гігієна рук та засоби індивідуального захисту							
11	Лекція		2		1. Гігієнічне миття рук. 2. Антисептична обробка рук. Показання. Техніка виконання. 3. Хірургічна обробка рук. Показання. Техніка виконання. 4. Використання медичних рукавичок. Показання. Техніка надягання/знімання.	Презентація лекції, Infocus	3, 4, 5, 7, 10, 14,18
12	Семінарське заняття		2		1. Гігієнічне миття рук. 2. Антисептична обробка рук. Показання. Техніка виконання. 3. Хірургічна обробка рук. Показання. Техніка виконання. 4. Використання медичних рукавичок. Показання. Техніка надягання/знімання.	Методичні розробки з аудиторних занять	3, 4, 5, 7, 10, 14,18
13	Практичне заняття		4		1. Гігієнічне миття рук. 2. Антисептична обробка рук. Показання. Техніка виконання. 3. Хірургічна обробка рук. Показання. Техніка виконання.	Методичні розробки з аудиторних занять	3, 4, 5, 7, 10, 14,18

					4. Використання медичних рукавичок. Показання. Техніка надягання/знімання.		
14	Самостійна робота			4	1. Використання дезінфекційних засобів в закладах охорони здоров'я.	Методичні розробки з самостійної роботи	3, 4, 5, 7, 10, 14,18
Тема 5. Принципи знезараження, дезінфекції, стерилізації. Медичні відходи.							
15	Лекція	2	2		1. Категорії медичних відходів. 2. Сортування, знезараження та утилізація медичних відходів на робочому місці.	Презентація лекції, Infocus	4, 5, 6, 7, 11, 16, 17
16	Семінарське заняття		2		1. Категорії медичних відходів. 2. Дезінфекція як наука, її основні розділи. Ціль, види, засоби та методи дезінфекції. 3. Стерилізація. Організація та проведення дезінфекції та стерилізації. 4. Методи, об'єкти та порядок стерилізації.	Методичні розробки з аудиторних занять	4, 5, 6, 7, 11, 16, 17
17	Практичне заняття		4		1. Дезінфекція як наука, її основні розділи. Ціль, види, засоби та методи дезінфекції. 2. Стерилізація. Організація та проведення дезінфекції та стерилізації. 3. Методи, об'єкти та порядок стерилізації.	Методичні розробки з аудиторних занять	4, 5, 6, 7, 11, 16, 17
18	Самостійна робота			4	1. Контроль за проведенням дезінфекційних заходів при генеральному та поточному прибиранні	Методичні розробки з самостійної роботи	4, 5, 6, 7, 11, 16, 17

13. Питання до заліку

1. Визначення поняття «Інфекційний контроль». Основні компоненти.
2. Програма інфекційного контролю. Основні кроки до впровадження.
3. Адміністративний компонент інфекційного контролю. Розробка документації по інфекційному контролю. Структура СОП.
4. Інженерний компонент інфекційного контролю. Вентиляція, раціональне застосування УФ випромінювання.
5. Контроль за повітряно-крапельними інфекціями. Епідеміологічні відмінності між повітряним та крапельним механізмом передачі.
6. Контроль за парентеральними інфекціями.
7. Контроль за контактними інфекціями.
8. Епідеміологічний нагляд за інфекціями, які пов'язані з наданням медичної допомоги. Профілактика.
9. Використання респіратору/маски. Показання. Техніка одягання та утилізації.
10. Гігієнічне миття рук. Антисептична обробка рук. Показання. Техніка виконання.
11. Хірургічна обробка рук. Показання. Техніка виконання.
12. Використання медичних рукавичок. Показання. Техніка надягання/зняття.
13. Категорії медичних відходів. Сортування, знезараження та утилізація медичних відходів на робочому місці.
14. Принципи знезараження, дезінфекції, стерилізації.
15. Використання дезінфекційних засобів в закладах охорони здоров'я.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. Конституція України.
2. Статут ЗС України.
3. Наказ МОЗ України від 10.05.2007 №234 Про організацію профілактики внутрішньолікарняних інфекцій в акушерських стаціонарах (із змінами, внесеними згідно з Наказом МОЗ України від 08.05.2014 № 310)
4. Наказ МОЗ України від 04.04.2012 № 236 Про організацію контролю та профілактики післяопераційних гнійно-запальних інфекцій, спричинених мікроорганізмами, резистентними до дії антимікробних препаратів
5. Наказ МОЗ України від 01.02.2019 № 287 Про затвердження Стандарту інфекційного контролю для закладів охорони здоров'я, що надають допомогу хворим на туберкульоз

6. Постанова Головного державного санітарного лікаря від 18.11.2020 № 56 Тимчасові рекомендації щодо дезінфекційних засобів та способів проведення експрес-дезінфекції автомобілів екстреної медичної допомоги у максимально короткі строки та з мінімальним залученням персоналу

7. Проект наказу МОЗ України «Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я»

8. Методичний посібник з основних питань організації медичного забезпечення Збройних Сил України: Метод. посібник / М.І. Бадюк, В.А. Баркевич, О.Ю. Булах [та ін.] – К.: ДООЗ МО України, 2006. – 499 с.

9. Організація медичного забезпечення військ: підручн. для студ. вищ. мед. закл. освіти України III – IV рівнів акредитації / За ред. проф. Паська В.В. – К.: «МП Леся», 2005. – 430 с.

10. Закон України 4004-ХІІ від 24.03.99 р. «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».

11. Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб» №1645-III від 06.04.2000 р.

12. Указ Президента України №400 від 06.04.2011 р. «Про затвердження Положення про державну санітарно-епідеміологічну службу України»

13. Наказ Міністра оборони України №235 від 10.05.2007 р. «Про затвердження Положення про організацію та здійснення медичного забезпечення Збройних Сил України за територіальним принципом».

14. Постанова КМ України від 8 листопада 2000 р. № 1662 Перелік професійних захворювань

15. Наказ МОЗ України 08.04.2014 р. № 248 Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу».

16. Наказ МОЗ України від 08.06.2015 № 325 Державні санітарно-протиепідемічні правила і норми щодо поводження з медичними відходами // Офіційний вісник України від 08.09.2015 — 2015 р., № 69, стор. 297, стаття 2298, код акту 78316/ 2015

17. Наказ МОЗ України 11.08.2014 № 552 Державні санітарні норми та правила Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я // Офіційний вісник України від 30.09.2014 — 2014 р., № 76, стор. 74, стаття 2163, код акту 73989/2014.

18. Наказ МОЗ України від 21.09.2010. № 798 Про затвердження методичних рекомендацій "Хірургічна та гігієнічна обробка рук медичного персоналу"

19. Військова гігієна (загальні питання): Підручник / Хижняк М.І., Бідненко Л.І., Якимець В.М., Власенко О.М., Іващенко С.М., Устінова Л.А. – К.: УВМА, 2011. - 528 с.

20. Військова гігієна (гігієна праці в окремих видах та родах військ): Підручник / Хижняк М.І., Бідненко Л.І., Якимець В.М., Власенко О.М., Устінова Л.А., Іващенко С.М., Гаврилко Є.В. – К.: УВМА, 2011. - 402 с.

21. Загальна гігієна (за ред. проф. Є.Г. Гончарука). – Київ.: Вища школа, 1995. -551с.

22. Никберг И.И. Гигиена больниц. - Киев, Здоров'я, 1993. - 261с.

23. Комунальна гігієна (за ред. академіка Е.Г. Гончарука). – Київ: Здоров'я, 2003. – 369 с.

Допоміжна

1. Керівництво по роботі баз зберігання медичного майна, центрів формування медичного майна непорушного запасу та медичних складів Міністерства оборони України: Методичні вказівки / Сирота П.С., Трохимчук В.В., Рибальченко М.С. [та ін.]. – Чернівці: ТОВ „Вид-во „Наші книги”, 2007. – 400 с.

2. Досвід організації санітарно-гігієнічного та протиепідемічного забезпечення військ (сил) під час проведення антитерористичної операції (Операції Об'єднаних Сил) А.М. Сердюк, І.П. Хоменко, І.А. Лурін [та ін.] Монографія. 2019 280с.

3. Медичне забезпечення Збройних Сил України під час антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил на території Луганської та Донецької областей: Монографія Хоменко І.П., Лурін І.А., Цимбалюк В.І., Жаховській В.О., Лівінський В.Г., Галушка А.М., Гуменюк К.В., Швець А.В., Іванько О.М. К.: Видавництво Людмила, 2020. В 3 частинах.

Інформаційні ресурси

Перелік ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі «Інтернет» для освоєння дисципліни:

1. http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm - сайти наукових бібліотек України;

2. <http://www.library.gov.ua/> - сайт Національної медичної бібліотеки України;

3. <http://www.ligazakon.ua/ru/> - законодавча база України;

4. <http://www.mil.gov.ua/> - сайт Міністерства оборони України;

5. <http://www.nbuv.gov.ua/> - сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського;

6. <http://www.zepelin-mobile.de/>. – ZEPPELIN MOBILE SYSTEME GMBH.

7. <http://zakon3.rada.gov.ua/laws> - Законодавство України.

8. <http://www.moz.gov.ua/ua> - сайт Міністерства охорони здоров'я України;

9. <https://www.phc.org.ua> – Центр Громадського Здоров'я

10. <http://www.menr.gov.ua/> - сайт Міністерство екології та природних ресурсів України

11. <http://www.dsns.gov.ua/> - сайт Державної служби України з надзвичайних ситуацій

12. Військово-медична доктрина України. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Військово-медична_доктрина_України
13. <https://www.who.int/ru>
14. <https://www.euro.who.int/ru/home>
15. <https://soic.in.ua/base/page1>
16. <http://www.ijic.info/>

15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
– Загальна тактика – Організація медичного забезпечення військ – Управління повсякденною діяльністю медичної служби	– Військово-польова хірургія; – Військово-польова терапія; – Військова фармація; – Військова епідеміологія; – Військова токсикологія, радіологія та медичний захист

16. Глосарій

Санітарне та епідемічне благополуччя населення - це стан здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини, при якому показники захворюваності перебувають на усталеному рівні для даної території, умови проживання сприятливі для населення, а параметри факторів середовища життєдіяльності знаходяться в межах, визначених санітарними нормами;

Середовище життєдіяльності людини (далі - середовище життєдіяльності) - сукупність об'єктів, явищ і факторів навколишнього середовища (природного і штучно створеного), що безпосередньо оточують людину і визначають умови її проживання, харчування, праці, відпочинку, навчання, виховання тощо;

Фактори середовища життєдіяльності - будь-які біологічні (вірусні, пріонні, бактеріальні, паразитарні, генетично модифіковані організми, продукти біотехнології тощо), хімічні (органічні і неорганічні, природні та синтетичні), фізичні (шум, вібрація, ультразвук, інфразвук, теплове, іонізуюче, неіонізуюче та інші види випромінювання), соціальні (харчування, водопостачання, умови побуту, праці, відпочинку, навчання, виховання тощо) та інші фактори, що впливають або можуть впливати на здоров'я людини чи на здоров'я майбутніх поколінь;

Шкідливий вплив на здоров'я людини - вплив факторів середовища життєдіяльності, що створює загрозу здоров'ю, життю або працездатності людини чи здоров'ю майбутніх поколінь;

Безпечні умови для людини - стан середовища життєдіяльності, при якому відсутня небезпека шкідливого впливу його факторів на людину;

Сприятливі умови життєдіяльності людини - стан середовища життєдіяльності, при якому відсутній будь-який шкідливий вплив його факторів на здоров'я людини і є можливості для забезпечення нормальних і відновлення порушених функцій організму;

Санітарно-епідемічна ситуація - стан середовища життєдіяльності та обумовлений ним стан здоров'я населення на певній території в конкретно визначений час;

Державні санітарні норми та правила, санітарно-гігієнічні та санітарно-протиепідемічні правила і норми, санітарно-епідеміологічні правила і норми, протиепідемічні правила і норми, гігієнічні та протиепідемічні правила і норми, державні санітарно-епідеміологічні нормативи, санітарні регламенти - обов'язкові для виконання нормативно-правові акти центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони здоров'я, що встановлюють медичні вимоги безпеки щодо середовища життєдіяльності та окремих його факторів, недотримання яких створює загрозу здоров'ю і життю людини та майбутніх поколінь, а також загрозу виникнення і розповсюдження інфекційних хвороб та масових неінфекційних захворювань (отруєнь) серед населення;

Вимоги безпеки для здоров'я і життя людини - розроблені на основі медичної науки критерії, показники, гранично допустимі межі, санітарно-епідеміологічні нормативи, правила, норми, регламенти тощо (медичні вимоги щодо безпеки для здоров'я і життя людини), розроблення, обґрунтування, контроль і нагляд за якими відноситься виключно до медичної професійної компетенції;

Небезпечний фактор - будь-який хімічний, фізичний, біологічний чинник, речовина, матеріал або продукт, що впливає або за певних умов може негативно впливати на здоров'я людини;

Санітарні та протиепідемічні (профілактичні) заходи (далі - санітарні заходи) - комплекс організаційних, адміністративних, інженерно-технічних, медичних, нормативних, екологічних, ветеринарних та інших заходів, спрямованих на усунення або зменшення шкідливого впливу на людину факторів середовища життєдіяльності, запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб і масових неінфекційних захворювань (отруєнь) та їх ліквідацію;

Державна санітарно-епідеміологічна експертиза - це вид професійної діяльності органів державної санітарно-епідеміологічної служби, що полягає у комплексному вивченні об'єктів експертизи з метою виявлення можливих небезпечних факторів у цих об'єктах, встановленні відповідності об'єктів експертизи вимогам санітарного законодавства, а у разі відсутності відповідних санітарних норм - в обґрунтуванні медичних вимог щодо безпеки об'єкта для здоров'я та життя людини;

Висновок державної санітарно-епідеміологічної експертизи - документ установленної форми, що засвідчує відповідність (невідповідність) об'єкта державної санітарно-епідеміологічної експертизи медичним вимогам

безпеки для здоров'я і життя людини, затверджується відповідним головним державним санітарним лікарем і є обов'язковим для виконання власником об'єкта експертизи;

Інфекційні хвороби, пов'язані із наданням медичної допомоги – хвороби, що виникають у пацієнта під час перебування у ЗОЗ або іншому закладі, який надає медичну допомогу. Інфекційні захворювання, що наявні або знаходяться в інкубаційному періоді на момент госпіталізації або початку лікування, до ІПНМД не відносяться. До ІПНМД входять інфекційні захворювання, які набуті в ЗОЗ, але клінічно проявилися після закінчення лікування, у разі достовірно доведеного зв'язку із проведеними лікувальними або діагностичними заходами. Окремою групою ІПНМД є інфекційні захворювання серед медичних працівників, що надбані безпосередньо під час виконання професійних обов'язків;

Девайс-асоційовані інфекційні хвороби – інфекційні хвороби, пов'язані з встановленням та використанням медичних чужорідних тіл (наприклад, внутрішньосудинні катетери, інтубаційні трубки, сечові катетери).

Інженерний компонент інфекційного контролю - використання інженерних засобів, спрямованих на зниження концентрації інфекційного аерозолі;

Інфекційний аерозоль - мікрокраплі інфікованого мокротиння, які генерує навколо себе хворий на туберкульоз легень під час спілкування, кашлю та чхання;

Інфекційний контроль за туберкульозом - система організаційних, протиепідемічних та профілактичних заходів, спрямованих на попередження виникнення та зниження ймовірності передання мікобактерій туберкульозу здоровим особам, суперінфекції хворих на туберкульоз у закладах охорони здоров'я, місцях довгострокового перебування людей та проживання хворих на туберкульоз;

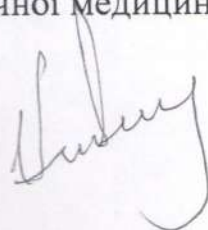
Ультрафіолетове бактерицидне опромінення - санітарно-протиепідемічний (профілактичний) захід, що спрямований на зниження кількості мікроорганізмів та профілактику інфекційних хвороб, який здійснюється за допомогою бактерицидного опромінення повітряного середовища приміщень;

Чиста зона - приміщення або група приміщень, у яких рівень забруднення мікроорганізмами є мінімальним;

Диспенсер – пристрій для контрольованої видачі речовини або рідини заданою кількістю, об'ємом або вагою

Провідний лектор:

Професор кафедри військово-профілактичної медицини
д.мед.н., професор
працівник ЗС України

М.І.ХИЖНЯК